

Нам улуунун, “Е.М.Ларионов аатынан Салбан орто оскуолата”

оскуолаға кириэн иннинээҕи бөлөх

“Саҥа дьыллааҕы көрдөөх көрсүһүүлэр»

Воспитатель;Ефимова Пелагея Михайловна

“Сага дьыллаабы көрдөөх көрсүһүүлэр” (орто,улахан,бэл бөлөх)

Сыала: Оболору бэйэ – бэйэбэ эйэбэстик, болѳомтолоохтук сыһыаннаһалларыгар олук ууруу.

- Бырааһынньык эйгэтин тэрийии.
- Төрөппүт оботунаан уйаннык сыһыаннаһар тэрээһинин ытыты

Туттар тэриллэр: : клоуннар -араас өннөөх мээчиктэр,обручтар,Фея аптаах палочката,Фокусник араас өннөөх былааттара,аптаах коробката, ыстакааннаах уулара,аптаах палочката,Эбээ ыаѳайалара, пенопласт күөл, музыкальнай центр

Ытыллыбыт үлэ: Сага дьылга Тымныы кырдыаѳас, сизнэ Хаарчаана кэлэрин туһунан кэпсээһин, хартыынаны көрүү, ырыа, хоһоон, үнкүү үөрэтии.

Оруолларга: Куобах- ККН,Эбээ-ПФН, Эбээ Моруос- МДГ,Хаарчаана –Мира,Клоуннар- ССС,ОАА, фокусник – ЕПМ, ыытааччы Ойуур Феята-ПАМ

Ойуур Феята: Үтүө күнүнэн,оболоор! Мин ойуур Феятабын.Эһиэхэ күүлэйдии кэллим уонна остуоруйа аѳаллым. Остуоруйам аатын таайын эрэ! От-мас аһылыктаах ойуоккалыыр обонньор баар үһү.Ол тугуй?Маладьыастар!Саха норуотун остуоруйата “Куобах туһунан остуоруйа” .Көрүөбүн! (аптаах палочкатынан аан диэки ыйар)

- Остуоруйа “Куобах туһунан остуоруйа” (ККН,ПФН) Куобах музыка тыаһыгар үнкүүлүү-үнкүүлүү киирэн истэбинэ саа тыаһыыр,куобах сүүрэр иһэн уһун кутуругунан сабынар.

-Куобах . Уой , аата кутганнаһпыын!Хата уһун көпсөркөй кутуругум быһаата, саа буулдьата да хопото.Дьоннор мин кутурукпар ымсыыраллар.Чүөчэлэр сонноругар саѳа оностуохтарын баѳараллар

үhү.Наһаа да утаттым.Уулаабатағым хас да хонно. Күөлгэ ким эрэ ойбон алларбыт. Аата абыраннахпын.Уой, кутуругум ууга хам тогон хаалбыт дии.

(музыка тыаһыыр, торуоскалаах эмээхсин биедэрэлээх киирэр)

Эбээ.Бай, ол туох олороруй? Дьоннор тыаға бултуулар, онтон куобах күөлгэ баар эбит.(Эмээхсин куобағы торуоскатынан сыыра-халтыохсор уонна олоро түһэр)

-Куобах. Быһаан,абыраан! Оо абытаай! Хаарыан кутуругум быһыннаға (ытыы-ытыы сүүрэр)

-Эбээ. Хата сып – сылаас куобах кутуруга саҕаланным.(музыка тыаһыыр, эмээхсин куобах кутуругун иилинэн, биедэрэтигэр уу баһан тахсан барар).Куобахчаан ытаабытынан киирэн кэлэр)

Куобах. Хаарыан кутуругум быһыннаға.

Фея.Куобахчаан уоскуй.Эн кылбаа манган түүлээххин, олус кыраһыабайгын.Оҕолор эн тускунан ырыаларын иһит

1.Ырыа: «Куобах» (ул,бэл.б)

Хоһоон: “Сага дьыл” (Эмилия,Эрчим,Эрхан,Мира)

Саргылаах сага дьыл

Салаллан кэлиитэ

Кэрэчээн елканы

Киэргэтэн кэбистибит (Эмилия)

Манна баар араас суол

Күн, чаһы,халандаар

Паровоз, тыраахтар

Парашют, самолет(Эрчим)

Манна баар саһылчаан

Куттамсах куобахчаан

Саадьбай тонсоҕой

Сиздэрэй күөрэгэй. (Эрхан)

Елкабыт анныгар

Турар ээ, доҕоттор

Дьиктилээх бэйэлээх

Дед Моруос оҕонньор! (Мира В)

ФЕЯ: Куобахчаан, кэлэр 2023 сыл эн сылын! Саҥа дьылынан эбүрдэлиибит!

Куобах. Махтаал! Үнкүүлээбэспит дуо?

Фея. Куобахчаан, оҕолору кытары ункүүлэс

2. Үнкүү: «Куобахчаан» (кыра б)

Куобах: Оҕолоор, оонньооххутун баҕарабыт дуо?

Оонньоу: “Моркуобу эскирэт”

Фея. Оҕолоор, эниги циркаҕа сылдыбыккыт дуо? Онно тугу көрбүккүтүй? Бүгүн биһиэхэ цирка клоуннара Мишуля уонна Сашуля ыалдьытты иһэллэр (музыка тыаһыыр)

1 клоун. Кэлэн иһэр Саҥа дьылынан! Мин аатым Мишуля.

2 клоун. Үтүө күнүнэн! Дорообо Мишуля! (куустуһаары икки аны иккитэ хардары бараллар) Оҕолоор, мин аатым Сашуля

1 клоун. Онтон эниги ааккыт ким диэний, оҕолоор? Ээ сеп.

2 клоун Олох истибэтим. Бары тэнгэ, улаханник этин эрэ. Дьэ учугэй

1 клоун. Сашуля, оџолору кытта тоџо дорооболоспоккун? Сага 2023 –куобах сылынан эџэрдэлиибит!

2 клоун. Дорооболорунг (хас биирдии оџону кытта илии тутуџан дорооболоһор)Куобахчаан кэлбит эбит дии.Онтон биһиги Мишулялыын кинини көрдөөн ойуурга өр да сырыттыбыт.

Куобах. Мин оџолорго бырааһынныктыы кэлбитим.Ойуур кылларттан эһэттэн, бөрөттөн наһаа куттанаммын куоппутум, түргэнник сүүрэр буоламмын ситтэрбэтим

2 клоун. Ыччаа.Биһиги наһаа тоннубут.Илиибитин ириэрэн мээчиктэринэн оонньоохха ду?

1 клоун.Чэ давай!Бырахсыахха!(жонглердуулар, нүөмэр көрдөрөллөр)

Ким жонглердуон баџарарый? (1 оџо тахсар)

Фея. Мишуля,Сашуля ырыа истиэххитин баџараџыт дуо?Оџолоор, клоуннарга ыллаџын

3. Ырыа: «Маннайгы хаарынан эџэрдэ» (орто, ул,бэл .б)

Клоуннар.Махтал,оџолоор!

1 клоун.Сашуля,оскуолаџа барыахтаах этибит.Бириэмэ ыраатта

2 клоун.Мишуля, оскуола оџолоро кэтэстэхтэрэ буолуо.Чэ барыахха.

Көрсүөххэ диэри, оџолоор!(клоуннар тахсаллар)

Фея. Көрсүөххэ диэри!

Куобах: Циркаџа барыахпын баџардым.Мин акробаттар курдук скакалкалыам,иини эргитиэм уонна сальто да оноруом этэ. (обруч эргитэр)

Ойуур Феята:Куобахчаан маладьыас.Цирка артыыһа буолуоххун сөп эбит

Куобах: Ким приз ылыан баҕарарый? Бары дуо? Мин солнышканы онгорбут
оҕоҕо бирииспин биэриэм. Дьэ эрэ! (бириин туттарар)

Ойуур Феята: Оҕолоор, 2023 сыл ким сылай?

Куобах: Оннук. Мин сылым! Моруос кырдыаҕас миэхэ кэһии аҕалыахтаах. Чэ
мин Моруос кырдыаҕаны ыныра бардым. Мунан хаалла дуу.. Сулустарынан
сирдэтэн булар инибин (тахсар)

Фея: Куобахчаан, Моруос оҕонньор ойуурга муус дьыэбэ олорор. Ый кыһа
ыйан биэриэбэ. Оҕолоор, хоһооннугун умнубатыгыт ини. Моруос оҕонньор
кэлиэн иннинэ хатылыабын эрэ (бэл б оҕолоро)

Саҥа дьылга, саҥа дьылга

Хаарчааналаах Дед Моруос

Тийиэн кэлбиттэр биьиэхэ

Кэьиилэрин аҕалбыттар.

Умайар уоттардаах

Харыйа маспытын

Эргийэ сиэттиһэн

Хоробуот ыллыахпыт. **Айна**

Маскараат буоламмыт

Үнкүүлээн тэйиэхпит

Музыка тыаһыгар

Уйдара дайыахпыт.

Кыылчааннар буоламмыт

Сиэттиһэ хаамсыахпыт

Хаарчаана ырыатын

Дуоһуйа истиэхпит. **Олеся**

Эһээбит Моруоска

Хоһоону ааһыахпыт

Үнкүүнү, ырыаны

Бэлэхтээн үөрдүөхпүт.

Уһуйааммыт санга дьылга

Киэргэнэ симэнэн

Оһолор бу күннэ

Үөрүүнэн түмсүөхпүт. **Мирабелла**

Санга дьыл, санга дьыл

Кэрэчээн харыйа

Сандаара умайан

Күлүмнүү көрсүөбү. **Айаһтаан**

Ойуур Фейта: Кырачааннарбыт ункүүлэрин көрүөбүң!

4. Үнкүү: “Үтүлүкчээн” (кыра б)

5. Үнкүү: “Русская народная” (бэл б)

Ойуур Фейта: Оһолоор, циркаҕа өссө туох артыыстара баалларый? Мин аптаах палочкам аптаах киһини ыңырыа. Ким буолуой? (фокусник)
(музыка тыаһыыр, фокусник киирэр)

Фокусник: Доботторум дорооболорун! Эһигини көрөммүн олус үөрдүм. Бары үчүгэйдик олурун уонна дьиктини сэнгээрэн көрүн! Кылыгыр уу, дьэнкир

уу.Уум өгнөөх буол.Отон курдук кыһыл өгнөөх буол!1,2,3 кыһыл буол!Аптаах палочканын таарыйар.(от күөх,халлаан күөх)Оҕолоор, кэмпиэти сөбүлүүгүт дуо? Онтон миэхэ элбэх баар.Бу коробкаҕа туох баара буолуой?Таабырынна таайын! (куоска)

Ойуур Фейта: Махтаал!Оҕолор эйиэхэ үгкүүлээн көрдөрүөхтэрэ.

6. Үгкүү: “Сага дьыллааҕы остуоруйа” (орто,ул,бэл.б)

Фокусник:Махтанабын доҕотторбор.Сага куобах сылынан эбэрдэлиибин!, Цирк акробаттарын, клоуннарын курдук физкультуралаан,сарсыарда сэрээккэлээн.Оччоҕо куруук доруобай буолуоххут. Сөбүлэхэгит дуо? Бүгүн циркуаҕа фокус көрдөрүөхтээхпин.Көрсүөххэ диэри, оҕолоор!

Куобах:Моруос оҕонньору булбатым.Арай бу суолтан үтүлүгүн буллум.

Ойуур Фейта: Оо. Бу мин аптаах сиркилэбэр көрүүм эрэ.Сиркиилэм миэнэ көрдөрүүй! Моруос кырдыаҕас ханна тийдэ? Оо куобахчаан Моруос оҕонньору көрдүү барыахха.Онтон эһиги Моруос кэлиэр диэри маскарааткытын кэтэн бэлэмнэнин.

Ойуур Фейта:Моруос оҕонньорбут оскуолаҕа барбыт эбит.

Куобах:Сотору кэлиэҕэ.Оҕолор бэлэмнит дуо?

Моруос: Ау!Ау!Ханна бааргытыый?

Ойуур Фейта: Оҕолоор, ким хаһытыырий?Моруос кырдыаҕаһы ынгырыахайын.Дед Моруос!(оҕолор хаһытыылар,ДМ киирэр)

Моруос:Олус элбэх буолан мунньустубуккут.Бэртээхэй бырааһыннык эбит.Дьон сөпкө эппиттэр.Хаарчаананы уонна миигин күүппүккүт дуо? Быйыл тымныы уонна хаара бэрт буолан наһаа уһуннук айаннаатыбыт.Кэлэн иһиэн суолга үтүлүкпүн түһэрэн илиим тонно.

Куобах: Моруос кырдыаҕас, бу эн үтүлүгүн дуо?

Моруос:Мизэнэ!Куобахчаан баһыба.Оџолоор, сизттиһэн хорбуоттуоџун!

7. Хоровод: Сана дьыл

Ойуур Феята:Моруос кырдыаџас , оџолор эйиэхэ ыллаатылар.Онтон эһиги эџэрдэлээн ыллаабаккыт дуо?(Хаарчааналыын ыллыыллар)

Моруос: Оџолорбун эџэрдэлээн үнкүүлүөм да этэ. (Хаарчааналыын ыллыыллар) **Хаарчаана эџэрдэтэ.**

Моруос:Олус тириттим. (сапсынар)Мин сырыым киэн.Бүгүн атын уһуйааннарга сылдыахтаахпын.Сизним кыыс Хаарчаана сирдээн илдьиэхтээх.Көрсүөххэ диэри, оџолоор!

Ойуур Феята:Моруос кырдыаџас, оџолорго кэһии аџалбатаџын дуо?Ханна баарый?

Моруос:Кэһиибин умна сыспыппын.(музыка тыаһыыр). Хайа бу ытыспар тугуй? Сулус дуо? (сана иһиллэр- сулуспун)Сулус халлааны эргийэннин оџолорго кэһии буолан кэл! (уот умуллар,ДМ фонаригар сулус көстөр, уот умайбытыгар кэһиилэр киирэн елка таһыгар тураллар)Сана **2023** сылынан эџэрдэлиибин! Доруобай, дьизэ кэргэннитигэр дьол-соргу тосхойдун!
Көрсүөххэ диэри!